

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
projektu zmiany
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
miasta Nidzica

Autorzy

mgr Łucja Krupińska

mgr Zbigniew Zaprzelski

Olsztyn, październik 2016 rok

Spis treści.

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.	3
2. Istniejący stan środowiska miasta Nidzica.	3
3.1 Ustalenia obecnie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica.	9
3.2 Ustalenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica oraz potencjalne zmiany stanu środowiska przyrodniczego w przypadku braku realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica.	10
4. Ocena wpływu na elementy środowiska realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica.	13
5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.	14
6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.	14
7. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne.	16
7.1. Przewidywane znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;	16
7.2. Przewidywane oddziaływanie (w tym znaczące) na środowisko i poszczególne jego elementy, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;	16
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru (o ile to uzasadniają cele i geograficzny zasięg projektowanego dokumentu w stosunku do obszaru Natura 2000)”.	20
9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienia braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.	21
10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.	21
11. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.	21
12. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.	21
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	22

Załącznik.

Rysunek struktury ekofizjograficznej terenów objętych zmianą planu w skali 1: 5000.

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

Konieczność wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wynika z Ustawy z dn. 3.10.2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (jednolity tekst w Dz.U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.). Artykuł 51 ust.1 tej ustawy, w powiązaniu z art.46 pkt.1. nakłada obowiązek wykonania prognozy oddziaływania na środowisko między innymi do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i projektu jego zmiany. Prognoza niniejsza została opracowana na podstawie tego prawa.

Zakres i szczegółowość informacji zawartych w niniejszej prognozie zostały opracowane zgodnie z treścią art. 51. ust. 2 wymienionej ustawy. Wzięto też pod uwagę uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie i Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Nidzicy.

Na terenie miasta Nidzica obecnie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica uchwalony Uchwałą nr XI/148/2015 Rady Miejskiej w Nidzicy z dnia 13 sierpnia 2015 r.

Rada Miejska w Nidzicy podjęła Uchwały *intencyjne*: nr XXI/305/2016 z dnia 31 marca 2016 r., nr XXV/351/2016 z dnia 2 czerwca 2016 r. i nr XXV/351/2016 z dnia 2 czerwca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica.

Uchwałami powyższymi określono dokonanie zmian w planie miejscowym na dwudziestu kilku terenach oznaczonych na załącznikach do wymienionych uchwał intencyjnych oraz zmian niektórych ustaleń ogólnych dotyczących całego obszaru miasta, zwłaszcza w sprawach doprecyzowania znaczenia niektórych pojęć używanych w tekście planu, zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, czy wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych.

Realizacją tych uchwał jest przedmiotowy projekt zmiany planu, który składa się z tekstu i załączników graficznych (będących rysunkami projektu zmian planu na podkładzie mapy sytuacyjno-wysokościowej).

2. Istniejący stan środowiska miasta Nidzica.

Istniejący stan środowiska.

Geomorfologia i budowa geologiczna.

Miasto Nidzica znajduje się w mezoregionie fizycznogeograficznym Wzniesienia Mławskie. Miasto przecina dolina Wkry (zwana też na tym odcinku Nidą). Południkowo przebiegająca dolina tej rzeki dzieli miasto na część wschodnią i zachodnią, które leżą na terenach wysoczyznowych, poprzecinanych równoleżnikowo dolinami cieków dopływających do Nidy. Zabudowa miasta znajduje się głównie na terenach wysoczyznowych, ale w części centralnej także w dolinie Nidy.

Faliste i pagórkowate tereny wysoczyznowe zbudowane są z osadów plejstocénskich, wykształconych na ogół jako piaszczyste osady wodnolodowcowe. Miejscami (głównie wzdłuż zachodniej krawędzi doliny Nidy) są to pagórki zbudowane z piasków i żwirów moren martwego lodu i kemów – są one porożcinane wyrobiskami po eksploatacji kruszywa naturalnego. Lokalnie występują też utwory spoiste – gliny zwałowe. Osady powyższe zostały zdeponowane w czasie zlodowacenia Warty - według Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50 000 arkusz Nidzica.

Podnóże terenów wysoczyznowych i tarasy rzeki Nidy zbudowane są na ogół z wodnolodowcowych osadów piaszczystych, zdeponowanych w czasie zlodowacenia Wisły, oraz z różnowiekowych osadów deluwialnych (głównie pylastych) i z piasków stożków napływowych.

W równinnej dolinie Nidy i w dolinach bocznych zalegają przeważnie holocenijskie osady aluwialne – głównie piaski rzeczne, na dużych powierzchniach nadścielone osadami organicznymi – zwykle wykształconymi jako torfy.

Na znacznej części terenów pierwotna rzeźba jest zmieniona działalnością ludzką, co jest związane głównie z zabudową. Dotyczy to zwłaszcza doliny Nidy – gdzie grunty rodzime nadścielone są nasypami antropogenicznymi.

Gleby i szata roślinna.

W obrębie miejskiego zainwestowania gleby są generalnie zdegradowane.

Poza zainwestowaniem miejskim na terenach wysoczyznowych dominują przestrzennie gleby „lekkie”, pochodzenia mineralnego. Są to gleby kompleksów żytnich, przeważnie wykształcone z piasków słabogliniastych lub piasków gliniastych lekkich – żytniego słabego kompleksu glebowo-rolniczego i żytniego dobrego kompleksu glebowo-rolniczego. Lokalnie występują gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego, wykształcone z piasków gliniastych mocnych zalegających na glinach.

Na niezainwestowanych terenach doliny Nidy i dolin bocznych duży udział przestrzenny mają gleby pochodzenia organicznego wykształcone na torfach. Są one w dużej części zabagnione – prawdopodobnie głównie w wyniku naturalnych procesów obniżania powierzchni odwodnionych torfów. Natomiast zalegające w dolinach gleby murszowo-mineralne (na glinie lub piaskach) zwykle pełnią rolę użytków łąkarskich.

Zieleń wysoka na terenie miasta reprezentowana jest głównie przez zadrzewienia przydrożne i parkowe. Lokalnie, na obrzeżach znajdują małe zagajniki leśne, głównie sosnowe.

Na terenie miasta występują generalnie synantropijne gatunki zwierząt. Wśród ptaków liczny jest rząd wróblowych, w tym głównie z rodziny krukowatych, w szczególności kawki i gawrony.

Analizowane powierzchnie występują zarówno na terenach przekształconych działalnością ludzką (w tym z zabudową, nasypami antropogenicznymi, rzeźbą zmienioną dawnym kopalnictwem piasków i żwirów - na terenie na południe od stadionu), jak i na terenach o naturalnej jeszcze rzeźbie powierzchni, użytkowanych rolniczo (ogródki działkowe, łąki, lokalnie grunty orne lub rolniczo nieużytkowane - głównie z powodu wtórnego zabagnienia - objęte naturalną wtórną sukcesją roślinności (jak na dużych powierzchniach w obniżeniu między ulicami Żeromskiego i Limanowskiego, a także w dolinie Nidy na północ od zabudowy przemysłowej przy ul. Traugutta).

Wody powierzchniowe.

Teren miasta znajduje się w zlewni rzeki Wkry, zwanej na tym odcinku Nidą, poza zlewnią pojezierną. Rzeka Nida przepływa południkowo przez centrum miasta. Rzeka płynie uregulowanym korytem o szerokości około 6-10 m. Jest to górny bieg rzeki o niezbyt dużych przepływach. Przepływ średni rzeki na wysokości oczyszczalni wynosi około 0,44 m³/sek., a przepływ średni niski – około 0,13 m³/sek. Oprócz Nidy wody powierzchniowe występują w ciekach i rowach do niej dopływających, a także w nielicznych zbiornikach wodnych wykopanych w dolinach z wodą zaskórną. Odwodnienie terenów odbywa się głównie drogą podziemną, a częściowo też poprzez spływ powierzchniowy.

Miasto Nidzica należy do rzecznej jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) *Wkra od źródeł do dopływu Zagrzewa* (PLRW 200017268489). Jest to JCWP naturalna. Ocena stanu: zły. Zagrożona jest nieosiągnięciem celów Ramowej Dyrektywy Wodnej. Wpływ działalności antropogenicznej na JCWP generuje przesunięcie w czasie osiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na brak rozwiązań technicznych możliwych do zastosowania w celu poprawy stanu JCWP.

Badania jakości wód Nidy (Wkry) prowadzono w punkcie Wkra – Działdowo (Kisiny). Badania prowadzono w ramach monitoringu operacyjnym w 2010 roku, monitoringu diagnostycznym w 2011 roku oraz w monitoringu obszarów chronionych. Na podstawie elementów biologicznych stwierdzono II klasę jakości wód.

Poprzednie wyniki badań jakości wód – z roku 2002 – porównywane były do obowiązującej wtedy skali III-stopniowej. Na wysokości Piątek (poniżej oczyszczalni w Nidzicy) rzeka prowadziła wody pozaklasowe ze względu na złą ocenę sanitarną, a także nadmierną zawartość fosforanów i fosforu ogólnego. W porównaniu do wyników badań poprzednich (z roku 1999, w którym stwierdzono klasę III), jakość wód pogorszyła się. Z kolei według badań z roku 1997 rzeka poniżej miasta także prowadziła wody pozaklasowe. Niemniej w stosunku do okresu sprzed powstania oczyszczalni, jakość prowadzonych wód przez rzekę poniżej Nidzicy jest zdecydowanie lepsza.

Część terenów położonych w dolinie Wkry (Nidy) leży w obrębie strefy zagrożenia powodziowego – terenów zalewowych o spodziewanym zalewie raz na sto lat. Dotyczy to w większości terenów niezainwestowanych, przeważnie bagiennych. Występujące w tej strefie tereny zainwestowane dotyczą głównie zabudowy usługowej.

Wśród powierzchni objętych analizą w ramach niniejszej zmiany planu w obrębie strefy zagrożenia powodziowego znajduje się niemal w całości teren w dolinie Nidy na północ od zabudowy przemysłowej w rejonie ul. Traugutta, a także część terenów na południe od ul. Kraszewskiego i niewielkie fragmenty kilku innych terenów.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią wniesiono na podstawie „Studium dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej – Etap I –rzeka Wkra”. Zgodnie z art.14 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy Prawo Wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 32 poz. 159), studium ochrony przeciwpowodziowej sporządzone przez właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej zachowuje ważność do dnia sporządzenia mapy zagrożenia powodziowego. Art. 17 cytowanej wyżej ustawy stanowi, iż obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią określone przez właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej na podstawie przepisów dotychczasowych uznaje się za obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu art. 9 ust 1 pkt 6c ustawy prawo wodne.

Wody podziemne.

Położone w zlewni rzeki Wkry miasto Nidzica jest fragmentem jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) o kodzie: PLGW230048. Według Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły (zatwierdzonym przez Radę Ministrów w 2011 roku) dla tego JCWPd ocena stanu ilościowego jest: *dobra*; ocena stanu chemicznego jest: *dobra*; ocena ryzyka: *niezagrożona*.

Ponieważ w budowie przypowierzchniowych gruntów dominują osady piaszczyste, pierwszy poziom wód podziemnych jest szeroko rozpowszechniony i tworzy na ogół jednolite zwierciadło wody. Woda w tej warstwie wodonośnej przepływa od terenów wysoczyznowych w kierunku doliny Nidy, jako że lustro wody jest nachylone od terenów wysoczyznowych w kierunku doliny Nidy. Na wysoczyźnie zwierciadło wody zalega na głębokościach kilkunastu do dwudziestu kilku metrów, a w dolinie Nidy – płytko pod powierzchnią terenu. Miejscami, w najniższych partiach doliny są to wody zaskórne – zalegające na głębokości kilkudziesięciu centymetrów poniżej powierzchni.

Ten poziom wodonośny buduje miększa i rozległa warstwa wodonośna, tworząca zbiornik o dużych zasobach wody podziemnej. Ta warstwa wodonośna generalnie nie jest w naturalny sposób izolowana od powierzchni i w związku z tym jest narażona na zanieczyszczenia.

Wykonane w tym wieku badania stwierdziły takie zanieczyszczenia w kilku miejscach. W studni na terenie zakładu przetwórstwa drzewnego w Piątkach woda zawiera ponadnormatywną ilość chlorków. Prawdopodobnie jest to wynikiem składowania dawniej na tym terenie soli do zimowego utrzymania dróg.

Na terenie Zakładu Gospodarki Cysternami stwierdzono skażenie środowiska gruntowo-wodnego produktami naftowymi.

Studnie ujęcia miejskiego w Nidzicy ujmują głębsze partie tej warstwy wodonośnej, izolowane częściowo osadami o słabej przepuszczalności, co czyni je bardziej odpornymi na zanieczyszczenia z powierzchni.

Niemniej w połowie 2015 roku na ujęciu wody przy ul. Wyborskiej, pobierającej wodę z głębokości ponad 100 m, zidentyfikowano zanieczyszczenie wód ujęcia substancją o nazwie *trichloroeten*. Substancja ta była dawniej stosowana jako rozpuszczalnik tłuszczów o handlowej nazwie *tri*. W pobliżu, po drugiej stronie ulicy znajduje się dawne wysypisko odpadów (identyfikowane w wykonanym w 1970 roku przez Geoprojekt Warszawa *Opracowaniu fizjograficznym ogólnym* miasta Nidzica jako „wysypisko śmieci i gruzu”). Być może zanieczyszczenie warstwy wodonośnej ujęcia pochodzi z terenu tego byłego wysypiska.

Według Mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, arkusz Nidzica (PIG W-wa 2002 r.), poziom główny wód podziemnych w rejonie Nidzicy charakteryzuje się niską odpornością przed zanieczyszczeniami z powierzchni. Stopień zagrożenia tych wód określany jest jako bardzo wysoki.

W sporządzonej roku 2013 „Dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 214 – Zbiornik Działdowo” północną część miasta Nidzica włączono do projektowanego obszaru ochronnego GZWP nr 214, ponieważ wody podziemne tej części zbiornika zostały określone jako bardzo podatne na zanieczyszczenia. Granica projektowanego obszaru ochronnego biegnie ulicami: Olsztyńską, Traugutta, Mickiewicza i Wyborską.

Wykonana w roku 2013 *Dokumentacja hydrogeologiczna GZWP nr 214* zawiera propozycje zakazów, nakazów i ograniczeń w sposobie użytkowania gruntów na wyznaczonym obszarze ochronnym GZWP nr 214. Są to m.in.:

- zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w szczególności na wody podziemne bez wcześniejszego przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko;
- zakaz lokalizowania składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych oraz innych niż niebezpieczne i obojętne (w tym składowisk podziemnych);
- zakaz składowania lub przechowywania odpadów promieniotwórczych;
- zakaz stosowania komunalnych osadów ściekowych;
- zakaz budowy nowych przydomowych oczyszczalni ścieków;
- zakaz stosowania środków ochrony roślin innych niż dopuszczone do stosowania w strefach ochronnych ujęć wody;
- zakaz lokalizowania instalacji do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów;
- nakaz uzgadniania z właściwym Dyrektorem RZGW - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nidzica, - miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, - lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunków zabudowy;
- nakaz rozbudowy brakującej sieci kanalizacji zbiorczej: dotyczy budowy sieci kanalizacji zbiorczej w miejscowości Szerokopaś;
- nakaz stosowania urządzeń chroniących wody podziemne przed wpływem zanieczyszczeń pochodzących z dróg i parkingów – systemów szczelnych w połączeniu ze stawami odparowującymi lub separatorów;
- nakaz wystąpienia o uznanie lasu za wodochronny, sporządzenie planu ochrony lasu i uwzględnienia w nim zasad ochrony wód;
- nakaz właściwego zabezpieczenia lub likwidacji studni wierconych;
- zalecenie prowadzenia cyklicznych badań monitoringowych wód poziomu zbiornikowego;

- zalecenie ustanawiania stref ochrony pośredniej dla czynnych ujęć wody;
- zalecenie dokonywania systematycznej kontroli stanu i funkcjonowania przydomowej gospodarki ściekowej.

Na terenie projektowanego obszaru ochronnego GZWP znajduje się kilkanaście analizowanych powierzchni objętych zmianą planu.

Złoże kopalin i tereny górnicze

W granicach miasta udokumentowane jest jedno złóż kruszywa naturalnego o nazwie „Nidzica”. Zalega ono we wschodniej części miasta, w strefie krawędziowej terenów wysoczyznowych do doliny Nidy. Zasoby jego wynoszą 734 tys. ton. Złoż nie jest objęte koncesją zezwalającą na jego wydobywanie.

Wschodni fragment analizowanej powierzchni położonej na północ od ul. Działdowskiej obejmuje fragment tego złoża. Pozostałe tereny tego złoża są już zabudowane lub przeznaczone do zainwestowania w ramach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta.

Klimat i klimat lokalny

Na początku II połowy ubiegłego wieku w Nidzicy czynna była stacja meteorologiczna. Położona była w obrębie doliny Nidy. W oparciu o wyniki pomiarów tej stacji i stacji w Działdowie i Szczytnie, w opracowaniu fizjograficznym ogólnym dla miasta Nidzicy z 1970 roku, dokonano oceny terenu pod względem klimatyczno-zdrowotnym.

- Średnia roczna temperatura w rejonie Nidzicy wynosi około 6,4°C. Średnia liczba dni gorących (powyżej 25°C) wynosi ok. 30. Średnia liczba dni mroźnych (poniżej 0°C) wynosi około 50.
- Średnia roczna suma opadów nie przekracza 550 mm. Największe są latem - w lipcu, a najmniejsze zimą - w lutym. 60% sumy rocznej opadów przypada na okres wegetacyjny. Najwięcej dni pochmurnych występuje późną jesienią i zimą (w grudniu), a najmniej wczesnym i późnym latem (w czerwcu i we wrześniu). Zachmurzenie generalnie jest większe w okresie późnej jesieni i zimą, mniejsze w pozostałych porach roku.
- W ciągu roku dominującymi są cisze. Obok cisz najczęściej notuje się wiatry południowo - zachodnie, północno-zachodnie i zachodnie. Częstość wiania wiatrów z pozostałych kierunków jest mniejsza - nie przekracza 10%. Charakterystyczne jest występowanie dość znacznej liczby dni z wiatrem silnym.

Na klimat lokalny ma wpływ rzeźba terenu.

Zazwyczaj dobre warunki klimatyczne dla przebywania ludzi występują na terenach wysoczyznowych, głównie we wschodnich terenach miasta. Charakteryzują się one mało zróżnicowanymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi. Są to obszary dobrze, a lokalnie nadmiernie przewietrzane. W ich obrębie występuje małe prawdopodobieństwo tworzenia się mgieł. Lokalnie w niezbyt głębokich zagłębieniach oraz w dolnych partiach zboczy - głównie o ekspozycji północnej - mogą wystąpić okresowo zwiększone dobowe amplitudy temperatury oraz wilgotności powietrza.

Na stokach wysoczyzn klimat lokalny modyfikowany jest konfiguracją terenu i ekspozycją zboczy. Zbocza o wystawie północnej są zimniejsze, mniej słoneczne - szczególnie w okresie jesienno - zimowym. Natomiast zbocza o wystawie południowej odznaczają się bardzo korzystnymi warunkami solarnymi.

Mniej korzystne warunki klimatyczne do pobytu ludzi występują na obszarach doliny rzeki Nidy, a niekorzystne szczególnie w jej niskich i bardzo niskich partiach. Charakteryzują się one niekorzystnymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi. Występuje tendencja do okresowej stagnacji chłodnego i wilgotnego powietrza oraz duże prawdopodobieństwo przygruntowych przymrozków, jak również częste zaleganie mgieł. Są to tereny na ogół niedostatecznie przewietrzane.

Powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny

W Nidzicy przez wieloletnia nie wykonywano stałych pomiarów zanieczyszczeń powietrza. Badania zanieczyszczeń powietrza prowadził WIOŚ Olsztyn laboratorium mobilnym w roku 2000 na ul. Rataja w Nidzicy. Badania prowadzone były w listopadzie i obejmowały stężenie pyłu zawieszonego ogółem, dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla, amoniaku, a także metanu i węglowodorów niemetanowych.

Zarejestrowane w trakcie pomiarów wyniki średniodobowe, jak również wartości maksymalne nie przekraczały dobowych wartości dopuszczalnych D_{24} . Najwyższe stężenia pyłu zawieszonego i tlenku węgla wystąpiły w dobie o najniższej prędkości wiatru, a dwutlenku siarki i dwutlenku azotu – w dobie najzimniejszej. Stężenia pyłu zawieszonego były wyższe niż stężenia zanieczyszczeń gazowych, co sugeruje oddziaływanie niskie z lokalnej emisji.

W roku 2010 badaniami zanieczyszczeń prowadzonymi w ramach monitoringu środowiska przez WIOŚ w Olsztynie stwierdzono w strefie warmińsko-mazurskiej, konkretnie w mieście Nidzica, przekroczenia dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀. Sądzi się, iż główną przyczyną wystąpienia przekroczeń była wzmożona emisja ze źródeł komunalnych spowodowana szczególnie mrozną na tle wieloletnia zimą. Przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu związane są jeszcze ze słabą jakością materiałem grzewczym spalany w zbyt niskiej temperaturze.

Pozostałe stężenia zanieczyszczeń nie przekraczały wartości dopuszczalnych i docelowych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 III 2008 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Zarówno w roku 2013, jak i 2014 jakość powietrza pod względem niemal wszystkich zanieczyszczeń mieściła się w klasie A, co oznacza, że poziom zanieczyszczeń nie przekraczał dopuszczalnego. Przekroczenia nastąpiły w poziomie docelowym zanieczyszczenia benzo(a)piranem (z pomiarów także w Nidzicy), którego głównym źródłem zanieczyszczenia jest spalanie paliw kopalnych, szczególnie w indywidualnych domostwach, a także obecny jest w spalinach samochodowych. Stąd jakość powietrza w strefie warmińsko-mazurskiej, ze względu na zawartość benzo(a)pirenu {B(a)P}, została oceniona w raporcie WOIŚ w klasie C, tj. nie odpowiadająca normom. W roku 2014 w strefie warmińsko-mazurskiej jakość powietrza w klasie C oceniono również ze względu na zawartość pyłu zawieszonego PM₁₀.

Przekroczenia dotyczą jakości powietrza ze względu na zdrowie ludzi. Nie zanotowano przekroczeń ze względu na ochronę roślin.

Na obszarze opracowania znajdują się tereny chronione przed nadmiernym hałasem, dla których obowiązują wartości dopuszczalne i wartości progowe poziomu hałasu. Są to tereny związane z pobytam ludzi, głównie zabudowa mieszkaniowa.

Z poczynionych obserwacji wynika, że głównym źródłem hałasu w gminie i w mieście Nidzica jest droga krajowa nr 7, a także - chociaż w mniejszym stopniu – drogi wojewódzkie.

Z prowadzonych przez WIOŚ w 2003 roku i w 2005 roku badań hałasu drogowego przy drodze krajowej nr 7, wynika że poziom hałasu w miejscowości Litwinki (10 m od krawędzi jezdni) wynosił średnio odpowiednio 70,8 dB i 70,5 dB, a w miejscowości Kanigowo (8 m od krawędzi jezdni) wynosił średnio odpowiednio 74,5 dB i 75,3 dB. Są to wartości przekraczające wartości dopuszczalne dla zabudowy mieszkaniowej (ówcześnie 60 dB, obecnie 65 dB) i bliskie wartości progowej, która dla zabudowy mieszkaniowej wynosi 75 dB.

3.1 Ustalenia obecnie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica.

Obecnie obowiązującym planem adaptuje się istniejącą zabudowę mieszkaniową oraz projektuje nową. Dotyczy to zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW), w tym z usługami (MWU), zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), w tym z usługami (MNU) oraz zabudowy usługowo-mieszkaniowej (UMN).

Dla adaptowanej oraz nowoprojektowanej zabudowy reguluje się zasady jej kształtowania, w tym: wysokość zabudowy, geometrię dachów. Ponadto określa się minimalną powierzchnię biologicznie czynną, maksymalny i minimalny wskaźnik intensywności zabudowy.

Wyznaczone są również tereny usługowe, w tym adaptowane istniejące tereny o funkcji usługowej oraz wyznaczone nowe. Przeznacza się tereny pod zabudowę usługową – usług nieuciążliwych (U), usług publicznych (UP), usług ochrony zdrowia (UZ), usług sportu i rekreacji (US), usług administracji (UA), usług handlu (UH), usług gastronomii (UG), usług oświaty (UO) oraz usług kultu religijnego (UKr). Reguluje się zasady jej kształtowania, w tym: wysokość zabudowy, geometrię dachów. Ponadto określa się minimalną powierzchnię biologicznie czynną, maksymalny i minimalny wskaźnik intensywności zabudowy.

Plan określa również tereny zabudowy produkcyjnej i składów (PS). Dla budynków administracyjnych, usługowych i magazynowych wyznacza się wysokość - maksymalnie 12,00 m. Określa się także minimalną powierzchnię biologicznie czynną, maksymalny i minimalny wskaźnik intensywności zabudowy.

Wyznaczone są także tereny zieleni, w tym zieleni urządzonej (ZP), zieleni nieurządzonej (ZN), tereny leśne (ZL), oraz tereny ogródków działkowych (ZD), na których na ogół wprowadza się zakaz zabudowy obiektami budowlanymi oraz prowadzenia innych robót budowlanych (z wyjątkami). Wyznaczone są również tereny rolne (RZ), pozostające w użytkowaniu rolnym względnie jako trwałe użytki zielone, na których na ogół wprowadzono nakaz zachowania zieleni wysokiej oraz zachowania drożności istniejących rowów melioracyjnych.

Ponadto wyznaczono tereny pod komunikację, w tym drogi (KD) i (KDW), ciągi piesze i pieszo-rowerowe (KX), ciągi pieszo-jezdne (KXj), a także tereny dla przebiegu sieci miejskiej infrastruktury technicznej, w tym obiektów elektroenergetyki (E), wodociągów (W), kanalizacji (K), gazu (G), ciepłownictwa (C). Wyznaczono strefy ograniczonego użytkowania wzdłuż linii elektroenergetycznych.

W planie wyróżniono tereny wód powierzchniowych (WS), w tym wskazano na powinność zachowania drożności rowów melioracyjnych i ochronę wód powierzchniowych przez spływem zanieczyszczeń. Identyfikuje się przestrzennie tereny zagrożone powodzią.

Ustalono parametry nowych działek budowlanych, w tym minimalną powierzchnię działki, minimalną szerokość frontu działki oraz kąt położenia granicy działki w stosunku do ulicy.

Wprowadzono zasady dotyczące kolorystyki elewacji budynków oraz formy ogrodzeń.

Plan zawiera informację tekstową, a także graficzną dotyczącą zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków oraz figurujących w gminnej ewidencji zabytków. Ustala się zasady zagospodarowania dotyczące ochrony obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków, założenia urbanistycznego Starego Miasta wpisanego do rejestru zabytków obiektów i obszarów figurujących w gminnej ewidencji zabytków oraz historycznych cmentarzy.

Na obszarze objętym planem znajdują się stanowiska archeologiczne, dla których na rysunku planu wyznaczono strefę ochrony archeologicznej oraz obszar nawarstwień kulturowych wpisany do rejestru zabytków. W obrębie powyższych obszarów ustala się, że prace ziemne należy poprzedzić weryfikacyjnymi, sondażowymi badaniami archeologicznymi, na które należy uzyskać pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Plan zawiera również ustalenia dotyczący kształtowania przestrzeni publicznych.

W zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego ustalono m.in. zakaz stosowania żużla piecowego do nawierzchni dróg i placów; zakaz stosowania w indywidualnych systemach grzewczych nowej zabudowy wysokoemisyjnych systemów grzewczych wpływających znacząco negatywnie na jakość powietrza, stosownie do przepisów odrębnych; zakaz lokalizacji zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych; zakaz realizacji usług i prowadzenia działalności produkcyjnej, stwarzających uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości związane z emisją zanieczyszczeń powietrza, hałasu, wibracji, pola elektromagnetycznego przekraczających wartości dopuszczalne; zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko poza terenami przeznaczonymi w planie pod przemysł i składy, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego; zakaz nieuzasadnionego usuwania istniejącego wysokiego drzewostanu; zakaz odprowadzenia ścieków do zbiorników szczelnych i stosowania indywidualnych oczyszczalni ścieków, jeżeli istnieją techniczne możliwości odprowadzenia ścieków do miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej; nakaz gromadzenia odpadów stałych w granicach działki własnej i wywóz, zgodnie z przepisami odrębnymi; nakaz uwzględnienia uciążliwości akustycznej dróg i kolei przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy chronionej przed hałasem poprzez zastosowanie rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach. Ponadto ustala się dla poszczególnych terenów elementarnych odpowiednie do ich funkcji poziomy hałasu.

W zakresie infrastruktury ustala się:

- zaopatrzenie w wodę z miejskiej sieci wodociągowej;
- odprowadzenie ścieków sanitarnych do kanalizacji sanitarnej. Dla terenów nie posiadających sieci kanalizacji sanitarnej, dopuszcza się czasowe stosowanie zbiorników bezodpływowych, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej.
- odprowadzenie ścieków deszczowych – ustala się rozbudowę miejskiego systemu kanalizacji deszczowej z odprowadzeniem wód opadowych z nawierzchni utwardzonych dróg i placów do sieci kanalizacji deszczowej lub do odbiornika po obowiązkowym podczyszczeniu; nakazuje się kształtowanie powierzchni działek w sposób zabezpieczający sąsiednie tereny i drogi przed spływem wód opadowych;
- zaopatrzenie w ciepło – z kotłowni rejonowych i osiedlowych oraz ze źródeł indywidualnych; zakazuje się stosowania w indywidualnych systemach grzewczych nowej zabudowy wysokoemisyjnych systemów grzewczych wpływających znacząco negatywnie na jakość powietrza;

3.2 Ustalenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica oraz potencjalne zmiany stanu środowiska przyrodniczego w przypadku braku realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica.

Analizowany projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica w dużej mierze adaptuje ustalenia ogólne obecnie obowiązującego planu przedstawione wyżej.

Zmiany w postanowieniach ogólnych planu dotyczą doprecyzowania znaczenia niektórych pojęć używanych w tekście planu, w tym w szczególności pojęcia "adaptacji zabudowy"; aktualizacji zapisów poszczególnych części planu, w tym m.in. zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Zmiany w postanowieniach ogólnych dotyczą także uproszczenia ustaleń dotyczących zagospodarowania terenów szczególnego zagrożenia powodzią i ustaleń dotyczących zagospodarowania strefy wokół cmentarza. Zmiany te polegają na odwołaniu się do przepisów odrębnych, bez szczegółowego cytowania ich treści. Zmiany w większości dotyczą treści, które

sąd Administracyjny uznał za niezgodne z prawem *W związku z tym ustalenia planu zyskują na uniwersalności i nie będą musiały być zmieniane przy każdej zmianie tych przepisów odrębnych.*

Ustalenia dotyczące ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, a także zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej pozostawia się bez zmian.

Na części obszaru miasta, obejmującej dwadzieścia kilka terenów o różnej powierzchni: od parunastu arów do kilku hektarów, projektem zmiany planu ustala się zmianę funkcji bądź zmianę poszczególnych ustaleń bez zmiany funkcji terenu.

Zmiana ustaleń bez zmiany funkcji na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie związana jest na ogół ze zwiększeniem maksymalnego wskaźnika zabudowy i/lub zmniejszeniem minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, a także wprowadzeniem maksymalnej powierzchni zabudowy. Dotyczy to takich terenów jak na przykład A-75MN (na zał. nr 2 do uchwały); C-8MNU i C-9MNU (na zał. nr 4); C-112MN (na zał. nr 6) - gdzie dodatkowo wprowadza się możliwość zabudowy szeregowej w zamian wolnostojącej; C-116P,U, C-117P,S, (też na zał. nr 6); E-38UM (na zał. nr 14); F-26MN na zał. nr 18). Na części terenów zmianie ulegają tylko niektóre wskaźniki.

Na terenach zielni urządzonej C-11ZP (na zał. nr 4) wprowadza się zakaz wznoszenia budynków.

Zmiana funkcji dotyczy około 22 terenów elementarnych. W większości jest to zmiana powodująca intensyfikację zagospodarowania terenów, co dotyczy około 16 terenów elementarnych. W pozostałych przypadkach prognozuje się zmniejszenie intensywności zagospodarowania terenów lub jej pozostanie na dotychczasowym poziomie - ustalonym planem obowiązującym.

Zmiana funkcji dotyczy głównie terenów przeznaczonych już w obecnie obowiązującym planie pod zainwestowanie.

W około 4 przypadkach zmiany wiążą się ze wzrostem intensywności w zabudowie mieszkaniowej. Tak jak na przykład z funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami na mieszkaniową wielorodzinną (C-177MW na zał. 10, czy D-15MW na zał. nr 12), z funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej na funkcje z dopuszczeniem również zabudowy szeregowej (C-112-aMN).

W jednym przypadku tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinniej przeznaczone są na parking i garaże - w przypadku terenu C-165KS na zał. nr 10. *(gdzie warunki gruntowe i topoklimatyczne (zwłaszcza we wschodniej jego części) są stosunkowo korzystniejsze dla zabudowy i pobytu ludzi niż na sąsiednich terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową)*

Ponadto teren przeznaczony pod garaże w zmianie planu przeznacza się pod rozbudowę ciepłowni miejskiej (E-55aC na zał. nr 14).

Na terenie zabudowy usług sportu i rekreacji (B-28-US na zał. nr 3) dopuszcza się lokalizację odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW.

W kilku przypadkach pod zainwestowanie przeznacza się tereny zakwalifikowane w obowiązującym planie jako tereny rolne lub zieleni urządzonej. Przeznacza się je pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną (C-17aMN na zał. nr 7) lub mieszkaniową jednorodziną z usługami (część F-24MNU na zał. nr 17), pod zabudowę mieszkaniowo – usługową i usługi (C-122MNU) i zabudowę usługową (C- 122aU na zał. nr 5), pod garaże C-149aKS na zał. nr 9 i F-19aKS na zał. nr 17), a także pod usługi nieuciążliwe (C-146aU i C-146cU na zał. nr 9), pod zabudowę usługową, głównie handlową (C-202aU na zał. nr 11), pod zabudowę produkcyjną i usługową (E-33aPU na zał. nr 15).

Przypadki projektowanego zmniejszenia intensywności zagospodarowania terenów dotyczą takich zmian jak przeznaczenia terenu zabudowy przemysłowej na zabudowę mieszkaniową jednorodziną z usługami (A-42aMNU na zał. nr 1), czy powiększenia powierzchni terenów zieleni urządzonej kosztem terenów pod zabudowę usługową (E-44ZP na zał. nr 14).

Takie przypadki, gdzie projektowana zmiana funkcji nie będzie, zdaniem autorów, istotnie wpływać na intensywność zagospodarowania terenów dotyczą części terenów na zał. nr 17; tj. adaptacji targowiska na usługi nieuciążliwe (F-13aU) i ograniczenia funkcji terenu z zabudowy usługowo-handlowej do zabudowy usługowej (E-65U).

Projektem zmiany planu dla poszczególnych terenów elementarnych, których zmiana dotyczy, wprowadza się informację - ustaloną wstępnie w opracowaniu ekofizjograficznym - o występujących na tych terenach złożonych lub skomplikowanych warunkach gruntowych.

Analizowany projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica jest generalnie zgodny ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Nidzica* i.

Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji analizowanego projektu zmiany planu.

W przypadku braku realizacji analizowanej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obowiązywać będzie nadal dotychczasowy plan. Wprowadzane zmiany zasadniczo dotyczą tylko niezbyt dużych fragmentów powierzchni miasta i prognozuje się, że nie będą one szczególnie istotnie wpływać na większość elementów środowiska przyrodniczego miasta.

Uważa się, że brak realizacji *projektu zmiany planu* może w szczególności hamować proces zmniejszania emisji zanieczyszczeń do powietrza. Uważa się, że przewidziana w *projekcie zmiany planu* rozbudowa miejskiej ciepłowni będzie korzystnie wpływać na zmniejszanie zanieczyszczeń, w szczególności z emisji niskiej, która jest uważana jako główna przyczyna przekraczania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ w mieście Nidzica.

Wspomagać ten proces zmniejszania emisji zanieczyszczeń do powietrza powinna także realizacja odnawialnych źródeł energii (ogniw fotowoltaicznych), przewidzianych w *projekcie zmiany planu* w rejonie stadionu.

4. Ocena wpływu na elementy środowiska realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica.

	Przewidywane oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i elementy środowiska:									
	Obszary objęte ochroną przyrody w tym Natura 2000	różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny	ludzi	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
W stosunku do stanu istniejącego i ustaleń planu obowiązującego	0	-0	+0	-0	+	-0	+/-	0	-0	+0

Objaśnienia do tabeli:

„+” – oddziaływanie pozytywne lub zdecydowana przewaga oddziaływań pozytywnych;

„-” – oddziaływanie negatywne lub zdecydowana przewaga oddziaływań negatywnych;

„0” – oddziaływanie neutralne;

„+-” , „+0” , „-0” – oddziaływania niejednoznaczne i słabe (zarówno pozytywne, jak i negatywne; pozytywne i neutralne; negatywne i neutralne)

5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Miasto Nidzica znajduje się poza obszarami objętymi prawnymi terytorialnymi formami ochrony przyrody.

Fragmenty granic południowej oraz zachodniej miasta Nidzica stanowią granice Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolin Rzek Nidy i Szkotówki, który obejmuje na terenie gminy rozciągnięty południkowo pas terenu wzdłuż doliny Nidy (od Dobrzynia na północy do granic gminy na południu). Na wysokości miasta biegnie wysoczyzną, po zachodniej stronie miasta.

Na Obszarze Chronionego Krajobrazu Dolin Rzek Nidy i Szkotówki obowiązują postanowienia rozporządzenia Nr 141 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolin Rzek Nidy i Szkotówki.

Natomiast Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej, który obejmuje całą północno-wschodnią i środkową część obszaru gminy, znajduje się w najbliższej odległości o około 250 m od granicy miasta (fragmentu północno-wschodniego).

Na Obszarze Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko – Ramuckiej obowiązują postanowienia Uchwały Nr XV/284/12 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 marca 2012 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej oraz Uchwały Nr XXXVII/755/14 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 maja 2014 r. zmieniające Uchwałę Nr XV/284/12 z dnia 27 marca 2012 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej.

Przewiduje się, że projektowane *zmianą planu* zagospodarowanie miasta Nidzica nie będzie generować znaczących uciążliwości na obszary objęte terytorialnymi formami ochrony przyrody. Dotyczy to także terenów produkcji i składów (również tych zlokalizowanych w części południowo-zachodniej miasta nieopodal granicy miasta i granicy obszaru chronionego krajobrazu – zał.15), gdyż projekt planu ustala zakaz realizacji usług i prowadzenia działalności produkcyjnej stwarzających uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości.

W konkluzji można stwierdzić, że ustalenia *projektu zmiany planu* nie są sprzeczne z prawnymi ograniczeniami wprowadzonymi na pobliskich obszarach objętych terytorialnymi formami ochrony przyrody, w tym w szczególności na obszarach chronionego krajobrazu.

W granicach administracyjnych miasta znajduje się jeden pomnik przyrody, jest to dąb szypułkowy znajdujący się w parku na podzamczu (rok uznania: 29.12.1952 r.; Rlb-16/59/52). Jego obwód wynosi 320 cm, a wysokość 25 m. Ustalenia *projektu zmiany planu* nie ingerują w jego ochronę.

6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Polska jest stroną wielu konwencji międzynarodowych dotyczących ochrony środowiska. Dotyczy to między innymi Konwencji o różnorodności biologicznej, przyjętej w 1992 roku w Rio de Janeiro. Celami tej konwencji, realizowanymi zgodnie z jej odpowiednimi postanowieniami, jest między innymi ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów.

Przyjęta w 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej stwierdza, że **Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju** (art. 5). Konstytucja ustala także, że **ochrona środowiska jest obowiązkiem m. in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom** (art. 74).

II Polityka Ekologiczna Państwa, przyjęta przez Sejm 23 sierpnia 2001 r., określa jako główny cel zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych), przy założeniu, że strategia zrównoważonego rozwoju Polski pozwoli na wdrażanie takiego modelu tego rozwoju, który nie stworzy zagrożenia dla jakości i trwałości przyrodniczych zasobów.

II Polityka Ekologiczna Państwa określa też, że wiodącą zasadą polityki ekologicznej naszego państwa jest, przyjęta w Konstytucji RP, **zasada zrównoważonego rozwoju**, która uzyskała prawo obywatelstwa wśród społeczeństw świata w wyniku Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie **krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym**. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Do najważniejszych dokumentów wojewódzkich uchwalonych przez Sejmik Województwa, odnoszących się do środowiska należą:

- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego.

W *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczym województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025* jako cel główny określa się: spójność ekonomiczną, społeczną i przestrzenną Warmii i Mazur z regionami Europy. Wyznaczonymi celami strategicznymi są: wzrost konkurencyjności gospodarki; wzrost aktywności społecznej, wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych; nowoczesna infrastruktura rozwoju.

W *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego*, przyjętym przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego 27 maja 2015 roku, cel główny formułuje się jako: zrównoważony rozwój województwa, realizowany przez wykorzystanie cech i zasobów przestrzeni regionu, dla zwiększenia jego spójności w wymiarze przestrzennym, społecznym i gospodarczym, z uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz zachowania wysokich walorów środowiska i krajobrazu. W zakresie ładu przestrzennego głównym kierunkiem jest „przywrócenie i kształtowanie ładu przestrzennego jako główny cel w gospodarowaniu przestrzenią i jednocześnie strategiczny składnik zintegrowanej polityki zrównoważonego rozwoju regionu”.

Zasada zrównoważonego rozwoju oraz dążenie do ochrony środowiska przyrodniczego realizowana jest w *projekcie zmiany planu* poprzez zakazy i nakazy ograniczające antropopresję na poszczególne elementy środowiska – wynikającą z projektowanego zainwestowania.

Projektowana zmiana planu określa sposób zagospodarowania terenów i wyraz architektoniczny budynków. Reguluje się na ogół ilość kondygnacji, geometrię dachu, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz intensywność zabudowy, a także maksymalną powierzchnię zabudowy działki.

Możliwości zmniejszenia na niektórych terenach minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz możliwości zwiększenia wskaźnika intensywności zabudowy rekompensuje się ograniczeniem maksymalnej powierzchni zabudowy działki.

Powyższe ustalenia powinny korzystnie wpływać na estetykę krajobrazu przyszłej zabudowy, a także regulować intensywność zabudowy.

Wprowadzane są funkcje, które powinny sprzyjać redukcji zanieczyszczeń odprowadzanych do powietrza, w szczególności z emisji niskiej. Dotyczy to rozbudowy ciepłowni miejskiej, a także realizacji odnawialnych źródeł energii (ogniw fotowoltaicznych).

7. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne.

7.1. Przewidywane znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;

Teren opracowania położony jest z dala od obszarów NATURA 2000.

Około 4 km w kierunku północno-wschodnim od granicy północnej miasta biegnie granica Ostoi Ptasiej Puszcza Napiwodzko – Ramucka (PLB 280007), która obejmuje część północno-wschodnią gminy Nidzica. Według standardowego formularza danych z lutego 2008 roku powierzchnia ostoi wynosi 116 604,7 ha. Na terenie ostoi występuje co najmniej 35 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bąk (PCK), bielik (PCK), błotniak zbożowy (PCK), bocian czarny, cietrzew (PCK), kania czarna (PCK), kania ruda (PCK), kraska (PCK), muchołówka białoszysza, orlik krzykliwy (PCK), puchacz (PCK), rybitwa rzeczna, rybołów (PCK) i trzmielojad. W stosunkowo wysokiej liczebności występują: bocian biały, błotniak stawowy, derkacz, żuraw i zimorodek. Zagrożeniem jest presja turystyczno-rekreacyjna, w tym presja osadnicza, zanieczyszczenie i eutrofizacja wód, naturalna sukcesja roślinności.

Natomiast w odległości około 7 km w kierunku północnym od granic miasta, biegnie granica obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Napiwodzko-Ramucka (PLH 280052), która obejmuje na obszarze gminy Nidzica tereny położone w jej części północnej, a także fragment północno-wschodni gminy. Część granic projektowanej Ostoi Napiwodzko-Ramuckiej, na terenie gminy Nidzica, zawiera się w granicach ostoi „ptasiej” Puszcza Napiwodzko-Ramucka. Powierzchnia całego obszaru to 3261,2 ha. W pokryciu terenu dominują lasy oraz wody i siedliska wilgotne. Rosną tu przede wszystkim bory sosnowe. Z siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy dominują na terenie Ostoi starorzecza i naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami Nympheloi i Potamion, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny. Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy to bóbr europejski, mopek, wilk i wydra.

Inne ostoje Natura 2000 położone są w odległości ponad 10 km od granic miasta.

W związku z oddaleniem omawianego terenu od granic obszarów Natura 2000 oraz charakterem projektowanego zagospodarowania poszczególnych fragmentów przestrzeni miejskiej, przewiduje się brak istotnych oddziaływań projektowanego zagospodarowania na obszary Natura 2000.

7.2. Przewidywane oddziaływanie (w tym znaczące) na środowisko i poszczególne jego elementy, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

Bioróżnorodność i rośliny oraz zwierzęta.

Tereny objęte projektem zmiany planu są generalnie w mniejszym lub większym stopniu przekształcone działalnością ludzką.

Najmniejszymi przekształceniami charakteryzują się tereny określone jako rolne i jako tereny zieleni urządzonej. Tereny rolne w części były łąkami na glebach pochodzenia organicznego - a obecnie (w wyniku naturalnych procesów zachodzących na odwodnionych torfowiskach) w części są rolniczymi nieużytkami bagiennymi. Największe takie powierzchnie objęte projektem zmiany planu znajdują się w obniżeniu bagiennym na zał. nr 17 i są one pozostawione w stanie dotychczasowym. Także duże powierzchnie łąk na glebach pochodzenia organicznego adaptuje się na terenach które obejmuje zał. nr 9 do projektu zmiany planu.

Część terenów zieleni urządzonej w obrębie zabudowy śródmiejskiej porasta tereny już bardziej przekształcone, z nasypami w podłożu (jak na załączniku nr 14).

Większość pozostałych terenów objętych projektowaną zmianą planu jest już zabudowana lub przeznaczona do zabudowy w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Na terenach przeznaczonych pod zabudowę, w związku z pracami ziemnymi i trwałą zmianą pokrywy glebowej, w tym powierzchniami nieprzepuszczalnymi, usytuowaniem budynków, nastąpi usunięcie istniejącej roślinności. Przy czym istniejące już w obowiązującym planie ustalenia takie jak: zakaz nieuzasadnionego usuwania istniejącego drzewostanu, czy minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, warunkują zagospodarowanie terenów także zielenią.

Występujące na omawianych terenach ptaki to głównie gatunki towarzyszące siedliskom ludzkim. Stąd realizacja projektu zmiany planu nie wpłynie znacząco na ich występowanie.

W związku z powyższym prognozuje się, że realizacja projektu planu nie będzie znacząco negatywnie wpłynąć na obniżenie bioróżnorodności omawianego terenu. Przy czym w zależności od sposobu zagospodarowania terenów biologicznie czynnych może wpłynąć na zmianę występujących gatunków, w szczególności flory, na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie.

Miasto Nidzica znajduje się poza obszarami potencjalnych korytarzy ekologicznymi dużych ssaków – wg opracowania *Projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce* (W. Jędrzejewski z Zespołem ZBS PAN 2005), sporządzonego dla Ministerstwa Środowiska. Wobec tego lokalne zwiększenie fragmentacji terenów nie powinno stanowić istotnego zakłócenia drożności przyrodniczej dla zwierząt lądowych.

Projekt zmiany planu nie przewiduje istotnej intensyfikacji zagospodarowania w dolinie Nidy, wobec tego możliwości migracyjne zwierząt związanych z wodą nie ulegną zmianie.

Ludzi

Oddziaływania długoterminowe związane będą z fazą eksploatacji przewidywanego zagospodarowania terenu. Przewidywane zagospodarowanie terenów w trakcie jego normalnej eksploatacji nie powinno generować uciążliwości dla ludzi. Wynika to w szczególności z ustaleń zawartych już w obowiązującym planie: takich jak zakaz realizacji usług i prowadzenia działalności produkcyjnej, stwarzających uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości związane z emisją zanieczyszczeń powietrza, hałasu, wibracji, pola elektromagnetycznego przekraczających wartości dopuszczalne; zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko poza terenami przeznaczonymi w planie pod przemysł i składy, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego. Wynika to także z adaptacji lub przeznaczenia pod zabudowę przemysłową w projekcie zmiany planu terenów na skraju zainwestowania miejskiego (zał.6, zał.15 do projektu zmiany mpzp).

Na około 6-hektarowym terenie (zał. nr 3 do projektu zmiany planu), obejmującym tereny rekreacyjno-sportowe, w tym stadion oraz nieużytkowane tereny, głównie będące wyrobiskami po dawnej eksploatacji kruszywa naturalnego, wprowadzono możliwość rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.

Przyjmuje się, że farma fotowoltaiczna, w przeciwieństwie do innych źródeł odnawialnych, takich jak farmy wiatrowe czy biogazownie, nie ma praktycznie żadnego oddziaływania na zdrowie ludzi. Nie mniej panele słoneczne wpływają na środowisko elektromagnetyczne i według niektórych badań uważa się, że wytwarzają potencjalnie szkodliwą „brudną elektryczność” i prąd doziemny i nie są one zalecane osobom, które są wrażliwe na oddziaływania elektromagnetyczne.

Obiekty fotowoltaiczne na obszarze powyżej 1 ha, położonym poza obszarami objętymi ochroną przyrody, wymagają uzyskania decyzji środowiskowej (zgodnie z nowelizacją rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – Dz.U. z 2016 r., poz.71), gdyż zaliczane są do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Szczegółowo więc dla tego przedsięwzięcia (a także innych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko) kwestie wpływu na środowisko i ludzi będą oceniane w ramach procedury związanej z uzyskaniem decyzji środowiskowej, gdy będą znane szczegółowiej jego parametry.

Oddziaływania krótkoterminowe i średnioterminowe w trakcie realizacji zabudowy będą związane głównie z okresowymi uciążliwościami wynikającymi z pracującymi maszynami tj. głównie z hałasem i obniżeniem jakości krajobrazu.

Środowisko wodne

W związku z przewidywaną w projekcie zmiany planu lokalną intensyfikacją zainwestowania terenów miasta Nidzica, zwiększeniu może ulec ilość wytwarzanych ścieków bytowo-gospodarczych, przy czym będzie to wzrost sukcesywny (w miarę postępu zabudowywania terenów).

Obowiązujący plan reguluje gospodarkę ściekową poprzez ustalenie jako zasadę odprowadzenia ścieków do miejskiej kanalizacji sanitarnej. Dopuszcza się czasowo, do czasu realizacji kanalizacji miejskiej, stosowanie zbiorników szczelnych. Prawidłowe ich funkcjonowanie nie powinno wpływać negatywnie na środowisko. Negatywny wpływ na środowisko wodne będzie występować w przypadku wadliwego użytkowania tego – uciążliwego w eksploatacji – sposobu odprowadzania ścieków. Obowiązujący plan wskazuje na istnienie aglomeracji Nidzica, gdzie termin realizacji kanalizacji zbiorczej określa Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Projekt zmiany planu reguluje również zasady odprowadzania wód deszczowych, ustalając rozbudowę miejskiego systemu kanalizacji deszczowej z odprowadzeniem wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej.

Według ostatniego regionalnego opracowania hydrogeologicznego, sporządzonej roku 2013 „Dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 214 – Zbiornik Działdowo”, północną część miasta Nidzica włączono do projektowanego obszaru ochronnego GZWP nr 214, ponieważ wody podziemne tej części zbiornika zostały określone jako bardzo podatne na zanieczyszczenia. Granica projektowanego obszaru ochronnego biegnie ulicami: Olsztyńską, Traugutta, Mickiewicza i Wyborską.

Wykonana *Dokumentacja* zawiera propozycje zakazów, nakazów i ograniczeń w sposobie użytkowania gruntów na wyznaczonym obszarze ochronnym GZWP nr 214. Dokumentacja została zatwierdzona przez Ministra Środowiska, co niejako potwierdza prawidłowość jej wykonania. Jednak, aby propozycje dotyczące wyznaczenia obszaru ochronnego GZWP nr 214 i zasad jego użytkowania stały się prawem potrzebna jest, zgodnie z Prawem Wodnym, decyzja Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Niemniej ustalenia zawarte w projekcie zmiany planu nie generują działań sprzecznych z propozycjami zakazów, nakazów i ograniczeń w sposobie użytkowania gruntów zawartych w *Dokumentacji*.

Uważa się, iż ustalenia zawarte w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego miasta oraz w projekcie jego zmiany, chronią jakość środowiska wodnego w sposób zbliżony do optymalnego w aktualnym stanie prawnym. Prognozuje się, że realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie będzie powodować istotnych negatywnych oddziaływań na jakość wód podziemnych użytkowanych w studniach miejskich ujęć wody.

Powietrze i klimat

Zagrożenie dla czystości powietrza atmosferycznego związane jest głównie z sezonem grzewczym. W obowiązującym planie wprowadzono zakaz stosowania w indywidualnych systemach grzewczych nowej zabudowy wysokoemisyjnych systemów grzewczych, co minimalizuje zagrożenie pogorszenia się stanu powietrza związane z eksploatacją budynków w sezonie grzewczym.

Uważa się, że przewidziana w *projekcie zmiany planu* rozbudowa miejskiej ciepłowni będzie korzystnie wpływać na zmniejszanie zanieczyszczeń, w szczególności z emisji niskiej, która jest uważana jako główna przyczyna przekraczania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM10 w mieście Nidzica.

Wspomagać ten proces zmniejszania emisji zanieczyszczeń do powietrza powinna także realizacja odnawialnych źródeł energii (ogniw fotowoltaicznych), przewidzianych w *projekcie zmiany planu* w rejonie stadionu.

Prognozuje się, że realizacja projektu planu nie będzie miała wpływu na klimat lokalny.

Powierzchnię ziemi

Powierzchnia terenów miasta w związku z zainwestowaniem terenu w części będzie przekształcona z gruntu naturalnego na antropogeniczny. Obecnie duże powierzchnie podłoża są uszczelnione w wyniku jego zabudowy oraz realizacji ciągów komunikacyjnych. Realizacja projektu zmiany planu spowoduje wprowadzenie nowych powierzchni nieprzepuszczalnych. Przy czym na terenach przeznaczonych pod zabudowę określa się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej co warunkuje zagospodarowanie tych terenów zielenią, zmniejszając jednocześnie wielkości powierzchni nieprzepuszczalnych i umożliwiając miejscową retencję gruntową, która w Nidzicy jest naturalnie wysoka (w związku z budową geologiczną podłoża).

Ponadto projektem zmiany planu określa się tereny zieleni, które generalnie pozostaną nieutwardzone.

Krajobraz i rzeźbę terenu.

Krajobraz omawianego terenu, jako terenu miejskiego, jest w znacznej części zurbanizowany.

Projekt zmiany planu dotyczy w większości terenów przeznaczonych w obecnie obowiązującym planie pod zabudowę, zmieniając na części terenów ich charakter.

Ustalenia obowiązującego planu, w tym dotyczące ładów przestrzennego miasta, winny wpływać pozytywnie na estetykę krajobrazu miejskiego.

Przewiduje się, że postrzeganie krajobrazu po realizacji ustaleń planu, w tym projektowanych zmian w planie, generalnie nie powinno budzić negatywnych emocji. Prognozuje się, że realizacja ustaleń projektu zmian planu wpłynie pozytywnie na estetykę krajobrazu miasta Nidzica (zabudowa z zachowaniem ładów przestrzennego, uporządkowanie nieużytkowanych terenów).

Zasoby naturalne.

W granicach miasta udokumentowane jest jedno złoże kruszywa naturalnego o nazwie „Nidzica”. Zalega ono we wschodniej części miasta, w strefie krawędziowej terenów wysoczyznowych do doliny Nidy. Zasoby jego wynoszą 734 tys. ton. Złóże nie jest objęte koncesją zezwalającą na jego wydobywanie.

Wschodni fragment analizowanej powierzchni położonej na północ od ul. Działdowskiej obejmuje fragment tego złoża. Powierzchnia pod którą zalega złożo jest już generalnie przeznaczona w obowiązującym planie do zabudowy (dotyczy to też terenu objętego projektowaną zmianą planu - na zał. nr 2). Wobec tego ewentualna eksploatacja zasobów złoża wzbudziła by lokalne konflikty. Wydaje się ona niecelowa także ze względu na utratę możliwości harmonijnego rozwoju tkanki miejskiej w tym rejonie. W sąsiedztwie miasta znajdują się bogate złoża kruszywa naturalnego, wobec tego brak możliwości wydobywania kopalin z tego złoża jest nieistotny dla możliwości pokrycia zapotrzebowania na tą kopalinę. Wobec tego przeznaczenie terenu zalegania złoża pod zabudowę uważa się za uzasadnione.

Przeznaczenie terenu zalegania złoża kruszywa naturalnego „Nidzica” pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną nie spowoduje jego zniszczenia, czy uszczuplenia zasobów. Funkcja ta nie jest więc sprzeczna z ochroną kopalin ustaloną w dziale VII ustawy prawo ochrony środowiska.

Zabytki i dobra materialne.

Obowiązujący plan uwzględnia tereny i obiekty objęte ochroną dóbr kultury, ustala zasady kształtowania środowiska kulturowego i ochrony dóbr kultury. Powinno to sprzyjać zachowaniu wysokiej jakości krajobrazu kulturowego. Projekt zmiany planu zawiera dodatkowo aktualizację ustaleń w tej materii.

Zależności między elementami środowiska i między oddziaływaniem na te elementy.

Analizowany projekt zmiany planu dotyczy zmiany zagospodarowania tylko na fragmentach obszaru miasta. Ustalony jest - jeszcze głównie w obowiązującym planie - szereg warunków, które trzeba spełnić w celu zabudowy nowych terenów. Obostrzenia te, zmniejszając negatywne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, minimalizują jednocześnie kumulację negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze miasta.

Nie przewiduje się więc, aby realizacja projektu zmiany planu mogła powodować istotną kumulację negatywnych oddziaływań wywołanych zależnościami między poszczególnymi elementami środowiska.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru (o ile to uzasadniają cele i geograficzny zasięg projektowanego dokumentu w stosunku do obszaru Natura 2000)”.

Projekt zmiany planu warunkuje realizację przewidywanego zagospodarowania działaniami minimalizującymi negatywny wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego. Zostały one szczegółowo omówione w poprzednich rozdziałach.

Uważa się, że działania te generalnie powinny w sposób dostateczny zmniejszać negatywne oddziaływanie przewidywanej intensyfikacji zagospodarowania.

Przewiduje się brak znaczącego oddziaływania projektowanego zagospodarowania, wynikającego z realizacji omawianego projektu planu, na ostoje Natura 2000, w tym na najbliższy obszar NATURA 2000 - Ostoi Ptasiej Puszcza Napiwodzko – Ramucka (PLB 280007), którego granice znajdują się w odległości kilku kilometrów od omawianego terenu.

9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienia braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Przewidywane zagospodarowanie terenów, wydaje się być funkcją społecznie uzasadnioną na przedmiotowych terenach, jako rozwój przestrzenny miasta. Projektowane zagospodarowanie nie jest sprzeczne ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Nidzica.

Intensyfikacja zabudowy przewidywana jest nie tylko na terenach korzystnych fizjograficznie do zabudowy, o przeciętnych wartościach przyrodniczych, ale także na terenach fizjograficznie mało korzystnych do zainwestowania miejskiego. Można to jednak tłumaczyć znaczącym udziałem przestrzennym występowania takich terenów w mieście Nidzica.

Wobec tego wydaje się być zasadne oszczędne gospodarowanie terenami korzystnymi do zabudowy i pobytu ludzi na inne cele inwestycyjne. *W tym kontekście niekorzystna wydaje się zmiana funkcji terenu do zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej C-165MW na zabudowę garażową C-165KS (zał. nr 10). Szczególnie dotyczy to wschodniej części tego terenu, w kontekście przeznaczenia w pobliżu pod zabudowę wielorodzinną terenów fizjograficznie bardziej niekorzystnych pod zabudowę i pobyt ludzi C-170MW. Sugeruje się więc rozważyć możliwości zmiany przeznaczenia tego terenu.*

10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Realizacja projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica, położonego w odległości około 100 km od granicy Państwa Polskiego, nie będzie oddziaływać transgranicznie na środowisko.

11. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Głównym wyznacznikiem badań podjętych w prognozie oddziaływania na środowisko jest ocena projektowanego zagospodarowania terenu zawartego w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica w stosunku do stanu obecnego środowiska przyrodniczego oraz w stosunku do prognozowanych skutków środowiskowych braku tego dokumentu w kontekście ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica. Analizy oddziaływań na środowisko dokonano w oparciu o dane literaturowe oraz doświadczenie autorów, w zestawieniu z lokalnymi uwarunkowaniami.

Przy sporządzaniu prognozy zastosowano metody opisowe i porównawcze. Dominuje metoda opisowa. W analizie wpływu działań na poszczególne komponenty środowiska uwzględniono metodę macierzy interakcji.

Przeanalizowano też dokument pod kątem zgodności z uwarunkowaniami prawnymi dotyczącymi środowiska przyrodniczego.

12. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Realizacja zagospodarowania przestrzennego zawartego w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica uwarunkowana jest spełnieniem wymogów, dotyczących także ochrony środowiska, wynikających z obowiązującego prawa.

W trakcie realizacji zagospodarowania sugeruje się objąć kontrolą zgodność realizacji inwestycji w stosunku do ustaleń projektu planu.

Kontrole te sugeruje się wykonywać w miarę potrzeb związanych z postępującym zagospodarowaniem miasta.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Konieczność wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wynika z Ustawy z dn. 3.10.2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Zakres i szczegółowość informacji zawartych w niniejszej prognozie zostały opracowane zgodnie z treścią art. 51. ust. 2 wymienionej ustawy i z uwzględnieniem uzgodnień odpowiednich organów administracji państwowej.

Miasto Nidzica leży w południkowo rozciągniętej dolinie Nidy i znajdujących się po obu jej stronach terenach wysoczyznowych, przecinanych równoleżnikowo dolinami cieków dopływających do Nidy. Tereny wysoczyznowe zbudowane są przeważnie z osadów piaszczystych, dolinę Nidy i obniżenia w dużym stopniu wypełniają osady organiczne. Korzystne warunki fizjograficzne do zabudowy i do całorocznego pobytu ludzi występują na terenach wysoczyznowych. W dolinie Nidy i jej dopływów są one zróżnicowane, mniej korzystne lub niekorzystne pod względem warunków gruntowo-wodnych i bioklimatycznych. Centralne partie doliny Nidy należą do terenów zalewowych – zagrożonych powodzią.

Analizowane tereny objęte projektowaną zmianą planu występują we wszystkich formach geomorfologicznych, w których znajduje się miasto Nidzica. Stosunkowo duże powierzchnie objęte zmianą zalegają w dolinie Nidy i w jej bocznych odnogach.

Na terenach wysoczyznowych, poza zainwestowaniem miejskim, występują na ogół gleby lekkie, słabourodajne. W dolinach i obniżeniach duży udział mają gleby torfowe, obecnie na znacznych powierzchniach zabagnione. Zieleń wysoka na terenie miasta reprezentowana jest głównie przez zadrzewienia przydrożne i parkowe. Lokalnie, na obrzeżach znajdują małe zagajniki leśne, głównie sosnowe. Na terenie miasta występują generalnie gatunki zwierząt towarzyszące zabudowie miejskiej.

Analizowane tereny występują zarówno na terenach przekształconych działalnością ludzką (w tym z zabudową, nasypami antropogenicznymi, rzeźbą zmienioną dawnym kopalnictwem piasków i żwirów - na terenie na południe od stadionu), jak i na terenach o naturalnej jeszcze rzeźbie powierzchni, użytkowanych rolniczo (ogródki działkowe, łąki, lokalnie grunty orne lub rolniczo nieużytkowane - głównie z powodu wtórnego zabagnienia objęte naturalną wtórną sukcesją roślinności - jak na dużych powierzchniach w obniżeniu między ulicami Żeromskiego i Limanowskiego, a także w dolinie Nidy na północ od zabudowy przemysłowej przy ul. Traugutta).

Rzeka Wkra (Nida) przepływa przez miasto w uregulowanym korycie, w swym górnym biegu. Wobec tego jej przepływy są nieduże i osiągnięcie celu środowiskowego, jakim jest ochrona gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, wymaga wysokiego stopnia oczyszczania ścieków. Niemniej od czasu powstania oczyszczalni ścieków jakość wody w rzece znacznie się poprawiła.

Część terenów położonych w dolinie Wkry (Nidy) leży w obrębie strefy zagrożenia powodziowego – terenów zalewowych o spodziewanym zalewie raz na sto lat. Dotyczy to w większości terenów niezainwestowanych, przeważnie bagiennych. Występujące w tej strefie tereny zainwestowane dotyczą głównie zabudowy usługowej.

Wśród powierzchni objętych analizą w ramach niniejszej zmiany planu w obrębie strefy zagrożenia powodziowego znajduje się niemal w całości teren w dolinie Nidy na północ od zabudowy przemysłowej w rejonie ul. Traugutta, a także część terenów na południe od ul. Kraszewskiego.

Poziom główny użytkowych wód podziemnych w rejonie Nidzicy charakteryzuje się niską odpornością przed zanieczyszczeniami z powierzchni. Stopień zagrożenia tych wód określany jest jako bardzo wysoki.

W sporządzonej roku 2013 „Dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 214 – Zbiornik Działdowo” północną część miasta Nidzica włączono do projektowanego obszaru ochronnego GZWP nr 214, ponieważ wody podziemne tej części zbiornika zostały określone jako bardzo podatne na zanieczyszczenia. Dokumentacja hydrogeologiczna GZWP nr 214 zawiera propozycje zakazów, nakazów i ograniczeń w sposobie użytkowania gruntów na wyznaczonym obszarze ochronnym GZWP nr 214.

Na terenie projektowanego obszaru ochronnego GZWP znajduje się kilkanaście analizowanych terenów objętych zmianą planu.

W granicach miasta udokumentowane jest jedno złożo kruszywa naturalnego o nazwie „Nidzica”. Zalega ono we wschodniej części miasta, w strefie krawędziowej terenów wysoczyznowych do doliny Nidy. Wschodni fragment terenu na północ od ul. Działdowskiej obejmuje fragment tego złoża. Tereny tego złoża są już w większości zabudowane lub przeznaczone do zainwestowania w ramach obowiązującego miejscowego planu miasta.

W roku 2010 badaniami zanieczyszczeń powietrza, prowadzonymi w ramach monitoringu środowiska przez WIOŚ w Olsztynie, stwierdzono w strefie warmińsko-mazurskiej, konkretnie w mieście Nidzica, przekroczenia dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀. Pozostałe stężenia zanieczyszczeń nie przekraczały wartości dopuszczalnych i docelowych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 III 2008 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. Zarówno w roku 2013, jak i 2014 jakość powietrza pod względem niemal wszystkich zanieczyszczeń mieściła się w klasie A, co oznacza, że poziom zanieczyszczeń nie przekraczał dopuszczalnego. Przekroczenia nastąpiły w poziomie docelowym zanieczyszczenia benzo(a)piranem, a w roku 2014 także w zawartości pyłu zawieszonego PM₁₀. Przekroczenia dotyczą jakości powietrza ze względu na zdrowie ludzi. Nie zanotowano przekroczeń ze względu na ochronę roślin.

Z poczynionych obserwacji wynika, że głównym źródłem hałasu w gminie i w mieście Nidzica jest droga krajowa nr 7, a także - chociaż w mniejszym stopniu – drogi wojewódzkie.

Na terenie miasta Nidzica obecnie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica uchwalony Uchwałą nr XI/148/2015 Rady Miejskiej w Nidzicy z dnia 13 sierpnia 2015 r. W roku bieżącym Rada Miejska w Nidzicy podjęła Uchwały *intencyjne* w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nidzica. Uchwałami tymi określono dokonanie zmian w planie miejscowym na dwudziestu kilku terenach oznaczonych na załącznikach do wymienionych uchwał intencyjnych oraz zmian niektórych ustaleń ogólnych dotyczących całego obszaru miasta.

Wyrażona w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasada zrównoważonego rozwoju oraz dążenie do ochrony środowiska przyrodniczego realizowana jest w *projekcie zmiany planu* poprzez zakazy i nakazy ograniczające antropopresję na poszczególne elementy środowiska – wynikającą z projektowanego zainwestowania.

Projektowana zmiana planu określa sposób zagospodarowania terenów i wyraz architektoniczny budynków. Reguluje się na ogół ilość kondygnacji, geometrię dachu, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz intensywność zabudowy, a także maksymalną powierzchnię zabudowy działki. Powyższe ustalenia powinny korzystnie wpływać na estetykę krajobrazu przyszłej zabudowy, a także regulować intensywność zabudowy.

Obszar opracowania znajduje się poza obszarami objętymi prawnymi terytorialnymi formami ochrony przyrody, w tym z dala od obszarów NATURA 2000. Ustalenia projektu planu nie są sprzeczne z prawnymi ograniczeniami wprowadzonymi na pobliskich obszarach objętych terytorialnymi formami ochrony przyrody, w tym na obszarach chronionego krajobrazu. W związku z oddaleniem omawianego terenu od granic obszarów Natura 2000 oraz charakterem zagospodarowania przestrzeni miejskiej, przewiduje się brak istotnych oddziaływań projektowanego zagospodarowania na obszary Natura 2000. Prognozuje się, że realizacja projektu planu nie będzie znacząco negatywnie wpłynąć na obniżenie bioróżnorodności omawianego terenu.

Przewidywane zagospodarowanie terenów w trakcie jego normalnej eksploatacji nie powinno generować uciążliwości dla ludzi. Wynika to w szczególności z ustaleń zawartych już w obowiązującym planie: takich jak zakaz realizacji usług i prowadzenia działalności produkcyjnej, stwarzających uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości związane z emisją zanieczyszczeń powietrza, hałasu, wibracji, pola elektromagnetycznego przekraczających wartości dopuszczalne; zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko poza terenami przeznaczonymi w planie pod przemysł i składy, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego. Wynika to także z adaptacji lub przeznaczenia pod zabudowę przemysłową w projekcie zmiany planu terenów na skraju zainwestowania miejskiego. Szczegółowo dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko kwestie wpływu na środowisko i ludzi będą oceniane w ramach procedury związanej z uzyskaniem decyzji środowiskowej, gdy będą znane szczegółowej parametry tych przedsięwzięć.

Ustalenia zawarte w projekcie zmiany planu nie generują działań sprzecznych z propozycjami zakazów, nakazów i ograniczeń w sposobie użytkowania gruntów zawartych w „Dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 214 – Zbiornik Działdowo”, a obejmujących północną część miasta Nidzica.

Uważa się, iż ustalenia zawarte w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego miasta oraz w projekcie jego zmiany, chronią jakość środowiska wodnego w sposób zbliżony do optymalnego w aktualnym stanie prawnym (brak prawnego ustalenia obszaru ochronnego GZWP nr 214). Prognozuje się, że realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie będzie powodować istotnych negatywnych oddziaływań na jakość wód podziemnych użytkowanych w studniach miejskich ujęć wody.

Uważa się, że realizacja projektu zmiany planu będzie korzystnie wpływać na jakość powietrza w mieście - w wyniku rozbudowy miejskiej ciepłowni, a także instalacji odnawialnych źródeł energii (ogniw fotowoltaicznych).

Prognozuje się, że realizacja ustaleń projektu zmian planu wpłynie pozytywnie na estetykę krajobrazu miasta Nidzica.

Realizacja analizowanego projektu miejscowego planu nie będzie oddziaływać transgranicznie na środowisko.

Przy sporządzaniu prognozy zastosowano metody opisowe i porównawcze. Dominuje metoda opisowa. W analizie wpływu działań na poszczególne komponenty środowiska uwzględniono metodę macierzy interakcji. Przeanalizowano też dokument pod kątem zgodności z uwarunkowaniami prawnymi dotyczącymi środowiska przyrodniczego.

W trakcie realizacji zagospodarowania sugeruje się objąć kontrolą zgodność realizacji inwestycji w stosunku do ustaleń dokumentu. Kontrole te sugeruje się wykonywać w miarę potrzeb związanych z postępującym zagospodarowaniem miasta.

Opracowali: Łucja Krupińska i Zbigniew Zaprzelski